

Kamila Zlatušková

MATKA NA KOLEJÍCH

VESELÝ CESTOPIS PRO TY, CO NERADI PLÁNUJÍ

molto

Matka na kolejích

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Kamila Zlatušková

Matka na kolejích – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Kamila Zlatušková

MATKA NA KOLEJÍCH

VESELÝ CESTOPIS PRO TY, CO NERADI PLÁNUJÍ

motto

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa!

Vše potřebné se dozvíte na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

© Kamila Zlatušková, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-267-2858-0

ISBN e-knihy 978-80-267-2866-5 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-2867-2 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-2864-1 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

CESTOVÁNÍ S MÝMI DĚTMI MĚ NAPLŇUJE ŠTĚTÍM,
PROTOŽE SPOLEČNÉ ZÁŽITKY MAJÍ NEJVĚTŠÍ CENU.

ÚVOD

UJET PĚTADVACET TISÍC KILOMETRŮ VLAKEM po západní Evropě - hromadnou dopravou nebo loděmi a se dvěma malými syny v závěsu. Mít možnost vypnout v hlavě všechny pracovní starosti a jen tak koukat dlouhé hodiny z okna, číst společně ve vlaku knížky, koukat na filmy a hrát stolní hry, ale taky se zdravě hecnout, trénovat trpělivost a schopnost překonávat nepohodlí a umět se od srdce zasmát. Zejména tomu nepohodlí.

Vidět spoustu krásných i méně krásných míst. Nechodit na špinavé veřejné záchody. Nepřivést domů štěnice. (To se mimochodem úplně nepovedlo, ale o tom až později.)

Ušetřit díky chytré jízdence neuvěřitelné peníze a zároveň vyzkoušet jízdu těmi nejlepšími evropskými vlaky (dočtete se dále).

Potkat spoustu různých lidí, zvířat, památek i atrakcí.

Být spolu.

Nic víc a nic méně.

JSEM PRACUJÍCÍ MATKA DVOU SYNŮ a občas se stává, že na děti nemám tolik času, kolik bych si přála. Respektive že na sebe v tom běžném kolotoči škola-kroužek-úklid-vana-spánek-škola-trénink-nákup-spánek nemáme ten skutečný „quality time“, tedy onen mytický čas, kdy se lidi vnímají a poznávají, nikoliv jen koexistují vedle sebe a snaží se nezbláznit z pěny dní. Čas, kdy vznikají klíčové společné vzpomínky. Dlužno dodat, že klíčové vzpomínky nemusí být vždycky jen ty šťastné a pozitivní, ale to všichni psychologové i diváci skvělého pixarovského filmu *V hlavě* a *V hlavě 2* samozřejmě vědí. Klíčové vzpomínky jsou ty, které utvářejí naši osobnost a těch bych oběma ráda během našich cest vytvořila spoustu.

Před více než deseti lety jsme spolu s mým mužem Martinem vystupovali v seriálu České televize s názvem *Čtyři v tom*. Můj muž zůstal s naším prvním synem Filípem doma, zatímco já se vrátila do práce. Tenhle dokumentární seriál o příbězích různých matek, tedy spíše matek a otců očekávajících narození potomka, sledovalo a řešilo hodně lidí. Spoustu internetových komentářů jsem v té době nechala s úsměvem plavat. Mnoho jich bylo milých a podporujících, ale pár jedovatých bodanců se mi pod kůži přece jen dostalo. Byly to soudy o tom, že ženy jako já by nikdy neměly mít děti. Dodnes mi občas vrtá hlavou, kdo, a hlavně proč měl potřebu něco takového napsat.

Nikdy jsem se nepovažovala za matku roku, ale velmi často svoje děti objímám a čas od času jim pro jistotu opakuju: „Jsem a budu tady vždycky pro vás. Když budete potřebovat a hlavně chtít. I když už budete velcí.“

Velmi dobře si uvědomuju, že za pár let to budou hoši v pubertě a už asi nebudou mít velkou chuť se mnou někam jezdit, poněvadž budu trapná a otravná. Ne že bych teď nebyla, ale v pubertě si toho bohužel konečně všimnou. A už to asi taky nebude taková sranda, jako je s nimi teď. Smějeme se spolu často a rádi. Třeba se pletu, ale je jisté, že budou mít svoje vlastní životy, svou školu a práci, přátele a svoje vlastní klíčové vzpomínky, ve kterých rodiče už logicky nehrají podstatnou roli. A je to tak v pořádku, protože já budu mít zase zpátky svůj život, školu a práci, přátele a vlastní klíčové vzpomínky, do kterých třeba jednou přibudou vnoučata.

Možná si to uvědomuju o to víc, že jsem před patnácti lety jako režisérka viděla vyrůstat děti z časosběrného seriálu *Ptáčata*, který jsem natáčela pro Českou televizi. To magické a zároveň vtipné období, kdy se z malých osmiletých dětí v průběhu několika málo let stanou velcí lidé, to už nikdy nejde vrátit zpět a je úžasné na něj vzpomínat.

Příběhy a především text, který máte před sebou, vznikly spontánně během tří lét (sic) jako rozverná cestovní historiky pro skupinu mých facebookových přátel o tom, že ne- třeba váhat ani na nic čekat. Že čas je vzácný. Děti jsou podle mě perfektní partáci, když je máte rádi právě takové, jaké jsou. Jsou totiž naším věrným odrazem, i když je to občas nepříjemné přiznat. Pokud k nim chováte patřičnou důvěru, nezavalujete je tisíci příkazy, nesrovnáváte je s jinými ani mezi sebou navzájem, neformátujete je do svojí vlastní škatulky představ o ideálním dítěti, a hlavně rozhodujete o tom, kam a proč pojedete, společně. To je podle mých zkušeností hodně důležité. Pak jsou totiž děti maximálně motivované a schopné absolvovat všechny možné cestovatel- ské útrapy, aby dosáhly stanoveného cíle, na jehož vy- tyčování se spolupodílely.

A co je zásadní – po každém opuštění prostoru, ve kterém trávíte více než pět minut, desetkrát velmi pečlivě zkont- rolujte, jestli jste něco nezapomněli. Včetně všech myslit- elných záhybů, dutinek a šuplíků, které jste určitě vůbec neotvírali. Vždycky se tam něco najde, i když to možná ne- bude vaše.

Tak zní moje základní poučka k přežití při cestování s dět- mi vlakem, kdy střídáte dopravní prostředky i různá místa klidně i několikrát denně a rozhodně nemáte v plánu se pro něco vracet.

Není náhoda, že fotografie na obálku této knihy vznikla při našem loňském pobytu v USA, na opuštěných kolejích v se- verní Kalifornii, kde v malebném městečku Carmel žije se svou rodinou moje sestřenice a fotografa Markéta Daley. Ta se nedávno se svým mužem a třemi malými dětmi vy- dala pěšky na jednu z nejnáročnějších amerických tras – Pacifickou hřebenovku dlouhou 4 270 kilometrů.

Proti tomu je naše cestování vlakem po západní Evropě úplná pohodička. Byla to právě Markéta, kdo mě k naší první velké vlakové akci v roce 2022 inspiroval. Protože, koneckonců, co se nám může stát horšího, než že se prostě rozhodneme vrátit domů dřív?

Nerada kohokoliv o čemkoliv poučuju a snažím se už mnoho let neříkat nikomu, jak se má chovat či co má dělat. Nečekejte tedy, že z následujících řádků vyplyne nějaký recept na to, jak cestovat, stravovat se, či dokonce jak žít. Nikdy jsem nepřečetla jedinou seberozvojovou knihu, je to podle mě plýtvání času i peněz. Ale ráda se nechávám inspirovat nevšedními nápady jiných. A k smrti nerada cokoli plánuju. Proto budou následující stránky i o tom, jak je možné být flexibilní a zároveň se v zákrutách cestovního improvizování neztratit.

Jistá je podle mě jediná věc – každému vyhovuje něco jiného. Podstatné je nikdy se nezapomenout smát, ale taky se čas od času zdravě rozzuřit či rozbřečet.

Slovinský filozof Slavoj Žižek říká, že štěstí je hodnota pro idioty. Přesto mě cestování s mými dětmi štěstím naplnilo a stále naplňuje, protože si už dlouho myslím, že společné silné zážitky mají největší cenu. Asi se to celé může jednoduše pojmenovat jako láska?

Tedy dokud na dveře nezaklepe puberta.

Díky tomu všemu, co jsme spolu za poslední roky na cestách s dětmi zažili, můžu bez uzardění prohlásit: Asi jsem idiot. Nenadělám nic.

CESTA PRVNÍ

POLSKO, ŠVÉDSKO,
DÁNSKO, NĚMECKO,
NIZOZEMSKO, BELGIE
FRANCIE, ITÁLIE,
RAKOUSKO A DOMŮ!

Kapitola první

Ohlášená doba zpoždění se samozřejmě vždycky změnil

No, řeknu to upřímně a na rovinu. Moje první měsíční cesta vlakem se dvěma dětmi po západní Evropě a možná ještě dál nezačala úplně nejšťastněji.

Je polovina července 2022, venku skoro čtyřicet stupňů Celsia. Vedro jako kráva. Se sedmiletým Martínkem, devítiletým Filípem a třemi batohy sedíme v neútluné čekárně břeclavského nádraží. Do plechové střechy praží zcela nemilosrdně odpolední slunce. Je tu teplo zhruba jako v sauně pro začátečníky a mírně pokročilé. Jen tu nesmíte být nahatí, ačkoliv některým cestujícím k tomu mnoho neschází. A není tu ani ochlazovací bazének. Jen kiosek se zmrzlinou.

Dovezl nás sem autem z Brna můj muž, je to kousek. Doma jsem totiž z aplikace IDOS podle aktuálně hlášených zpoždění usoudila, že budeme na trase Brno–Břeclav výrazně rychlejší než tuzemský rychlík a budu mít ještě o půlhodiny více času na balení. A taky jsem si říkala, že bude moc hezký, když budeme tatínkovi romanticky mávat z okénka odjíždějícího mezinárodního vlaku. Zatímco můj muž má v červenci na brněnské přehradě jako provozovatel jednoho z hojně navštěvovaných velkých plážových stánků s občerstvením vrchol sezóny a neví, kam dřív skočit, já s kluky jedu vstříc velkému prázdninovému dobrodružství. Máme na naši první velkou společnou cestu třicet dní, chceme vidět všechno a zkusit dojet co nejdál. S jistotou ale víme jen jedno – směr.

Filípek před pár dny oslavil deváté narozeniny, Martínek bude na podzim slavit osmé.

Mně je jednačtyřicet a mému muži čtyřiačtyřicet a společně jsme před pár dny oslavili patnáct let od svatby. Ať máme ta čísla z krku všechna najednou.

Dnes máme v plánu dojet do Varšavy. Polsko je totiž naší první destinací.

Naše trpělivost prochází zkouškou ohněm hned na startu. Na odjezdové tabuli břeclovského nádraží totiž vedle nápisu Intercity Varšava nesmlouvavě svítí číslo 180.

Tedy slovy celé tři hodiny zpoždění!

Neoblomný hlas v nádražním rozhlase té informaci nasažuje nenápadnou, ale o to drtivější pointu: „Ohlášená doba zpoždění se může změnit!“

Můj muž se směje: „No to je hezký, že hned první jízdu zahájíte s takovou sekerou!“ Když ale vidí, že začínám v hlavě počítat, jak se dnes s takovým zpožděním zvládneme dostat do Varšavy, hned rychle dodává: „Ale až do Polska s váma určitě nepojedu, s tím nepočítej!“

Nepočítám. V kapse příručního batohu mám tři pasy a měsíční evropskou vlakovou jízdenku Interrail do první třídy. A co je nejdůležitější a rozhodlo na jaře o tom, že tuto cestu podnikneme? Dvě děti do dvanácti let jsou k ní jako bonus zdarma. A protože Interrail oslavil v roce 2022 padesát let svojí existence, podařilo se mi koupit tenhle lístek v rámci speciální akce s poloviční slevou. Co víc si přát? Snad jen ten vlak!

Dobrá nálada nás ale neopouští. Tatínek, bývalý ironman, nám po hodině čekání slavnostně oznámí, že než se vrátíme, tak zhubne, začne zase intenzivně cvičit a bude mít na břiše sixpack. Kluci jsou aktuálně ve fázi superhrdinů z marvelovek, čili jásají a já samozřejmě taky.

Původní plán byl mávat romanticky tatínkovi z okénka odjíždějícího vlaku, no ale člověk míní, život mění. To tatínek nám romanticky zamává z okýnka odjíždějícího auta a velmi rád míří zpátky do Brna. Za prvé má právě v létě nejvíc práce, to už jsem zmiňovala výše, což bude tentokrát ještě o něco náročnější kvůli slibovanému sixpacku. Za druhé, což je asi mnohem podstatnější, bývají naše společné dovolené vždycky hodně výbojné. Dva kapitáni na jedné lodi, to nikdy nedělá dobrotu, i když se vroucně milují. Tohle jsme si ověřili už mnohokrát. Můj svérázný muž totiž jezdí jen velmi nerad na místa, kde ještě nikdy nebyl, čímž sám sebe dostává do bludné spirály. Nerad utrácí „za blbosti“, což je pro něj mimo jiné i cestování, velmi rád plánuje a změny na poslední chvíli ho uvádí do velkého stresu. A tahle vlaková tour, to je velká logistická výzva pro lidi, co se nebojí rozhodovat podle toho, jak se vyspí či jaké je zrovna počasí.

Neoblomný hlas v břeclovském nádražním rozhlase právě oznámil, že se zpoždění vlaku prodlouží o dalších šedesát minut. Naštěstí nám s sebou naše milovaná babička nabalila krabici výborných řízků. Vše je tím pádem pod kontrolou. Jde o úplně první spoj na naší velké cestě, kluci srší energií a nadšením. Což pravděpodobně akceleroval i příval cukru a kofeinu ze sladkostí a pitíček z automatu stojícího opodál. A já se musím tomu všemu v tom úmorném vedru smát, protože nám cesta začíná opravdu bezvadně, ale aspoň společně důkladně prověříme rčení, že i cesta může být cíl. A taky už víme, proč mají na břeclovském nádraží muzeum – člověk tady má na podobné kratochvíle opravdu spoustu času.

O pár chvil, tedy vlastně o pár hodin později přijíždí vlak. Na místenky ani cokoliv jiného se samozřejmě už dávno nehraje. A i kdyby se hrálo, tak nás moudrý rezervační systém rozesel po celém vagónu, ačkoliv je jasné, že dvě ze tří místenek jsou dětské. Tudiž na místenky kašleme.

Všechna kupé i chodbičky jsou narvané k prasknutí a vypadá to, že si minimálně do Ostravy postojíme. V lepším případě na obou nohou, pokud možno vlastních. Kluci jsou stateční, vědí, že brekotem se v takových situacích nic nespraví. Je to první z mnoha chvil na této cestě, kdy jsem jim opravdu vděčná. Tatínek, babičky i paní učitelky ve škole jim totiž kladli na srdce, aby mi byli oporou, a zatím tohle zaříkávadlo funguje perfektně.

Vlídny pan průvodčí na nás vzápětí mává s tím, že si můžeme jít sednout za ním do služebního kupé. Je to pro nás velká úleva a pomoc.

„Kam máte namířeno?“ ptá se.

„Jedeme vlakem na cestu kolem světa!“ nadšeně referuje prvňáček Martínek. Je velice komunikativní a tohle je jedna z mnoha příležitostí, kde může s náhodnými spolucestujícími zapříst rozhovor.

Upřesňuju, že máme v plánu projet vlakem Polsko, Švédsko, Norsko, Dánsko, Německo, Holandsko, Belgie, Francii, Švýcarsko, Itálii a Rakousko.

Pan průvodčí na mě hledí s nelíčeným úžasem: „Máte můj hluboký obdiv. Já bych se teda bál.“

Směju se, ale vzápětí mi dochází, že vlastně nevím, jak to myslel. A jestli to říká z pozice zkušeného železničáře ohroženého rozpětím celé trasy, nebo z něj mluví strach ze závazků při pohledu na můj bujarý dětský doprovod.

V Přerově nastupují další cestující, rozehrátí vedrem a mnohahodinovým čekáním. Asi třicetiletý muž ve značkovém oděvu s několika lesklými kufry, s rozpáleným obličejem ze vzteku i vedra začne v přečpané uličce řvát jako šílený. A to přímo před naším kupé. Na adresu Českých drah se spouští tak drsná kanonáda těch nejsprostějších slov, že se musí červenat i ti nejotrlejší pijani v nádražce za rohem.

Oba kluci hážou na sebe navzájem a vzápětí na mě tázavý pohled. Evidentně si myslí, že vstanu a pánovi rázně řeknu, že takhle se mluvit nemá. Já mu ale trochu rozumím, zatvářím se překvapivě smířlivě a tichým didaktickým hlasem (a taky aby mě zarudlý pán neslyšel) pravím: „Kluci, takhle to dopadá, když se rozčilujete nad věcmi, se kterými nemůžete nic udělat. Pamatujte si to.“

Co jiného mi také zbývá, že ano. Utěšuju se alespoň tím, že kluci už všechna použitá sprostá slova znají, a rozlíčeného pána tudíž z ohrožování mravní výchovy mládeže obviňovat nemusím.

Vagónem se o chvíli později z lehce vychrchlaného reproduktoru rozezní konejšivý hlas našeho pana průvodčího: „Omlouváme se za nepříjemnosti způsobené dopravcem sousedního státu. Opakuji, za naše zpoždění nenesou odpovědnost České dráhy.“ Sprostý pán hodí za tímto hlášením ještě pár ostrých slov a my už se zase v poklidu kodrcáme směr drsný sever.

Je úplně jasné, že dnes večer v rozumnou dobu do Varšavy nedojedeme. Plánovala jsem tam přestoupit na noční vlak až k Baltskému moři. Čtyřhodinové zpoždění nám ale do tohohle dnešního plánu zaseklo řádné vidle a je potřeba najít alternativu. S dětmi lze dělat hodně různých věcí, ale když večer usnou, tak je nevzbudí ani rána z děla. A budit je o půlnoci na nádraží ve Varšavě je holý nesmysl. Výhodou

Interrailu je ale to, že člověk může ve velké většině případů nasedat i vysedat z vlaku, jak se mu zamane, pokud to tedy zrovna není nějaký speciální typ jako třeba TGV.

Koukám na možnosti ubytování v aplikaci booking.com. V podobných případech zadávám destinaci, ale přepnu se při hledání na mapu, kde jsou odznáčky s cenami, což je v případě jednoduchého noclehu to jediné, co nás zajímá. A last minute akce hrají v takových případech vždy v náš prospěch.

U nadcházejících vlakových zastávek v Polsku hledám nějaké cenově vstřícné ubytování, kde bychom v klidu přečkali noc. A ukazuje se, že hned v Katowicích je blízko nádraží hotel za cenu hostelu, a to i se snídaní. Nádhera. Jakmile zarezervuju ubytování na dnešní noc, hned je mi veseleji.

Na polských hranicích se vlak vyprázdní, venku se smráká a v celém vagónu je už jen pár lidí. Naše kupé je konečně úplně prázdné. Zatahuju závěsy na dveřích. Do kluků vjede nový příval energie, bosí skáčou po sedadlech, výskají, smějí se a taky objevují na stěnách kupé protilehlá zrcadla. A vznikne tak unikátní Zadnicový teorém bratří Zlatušků: „Když do soustavy protilehlých zrcadel instalujete nahý zadek ve stylu Barta Simpsona, vznikne nekonečná prdel.“

V Katowicích nás vítá bujaré centrum a rozruch páteční noci. Je už ale hodně pozdě a my po tom všem pachtění na břeclavském nádraží a první divoké jízdě vlakem opravdu nepotřebujeme nic víc než pohodlnou postel.